

**ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ «ВІДКРИТИЙ МІЖНАРОДНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ РОЗВИТКУ ЛЮДИНИ «УКРАЇНА»
Хмельницький інститут соціальних технологій
Кафедра психології та соціальної роботи**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Хмельницького
інституту соціальних технологій
Університету „Україна”

М. Є. Чайковський

31” 09 2023 р.

СИЛАБУС

навчальної дисципліни ОК 2.2 Історія психології

(шифр і назва навчальної дисципліни)

освітня програма Психологія

(назва освітньої програми)

освітнього рівня бакалавр

(назва освітнього рівня)

галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки

(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність(ності) 053 Психологія

(шифр і назва спеціальності(тей))

Обсяг, кредитів: 180/6

Форма підсумкового контролю: ЕКЗАМЕН

Хмельницький 2023 рік

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА ТА ДОПОМІЖНИХ ОСІБ

Викладач	Кондратюк Світлана Миколаївна – доцент кафедри психології та соціальної роботи Хмельницького інституту соціальних технологій, кандидат психологічних наук, доцент
Профайл викладача	http://www.hist.km.ua/index.php/component/content/article/210
Канали комунікації	Телефон інституту: (0382) 70-45-56 Телефон викладача: 067-261-49-09 Електронна пошта: svetakondratyuk@ukr.net Вайбер: 067-261-49-09 Кабінет: 43
Матеріали до курсу розміщені на сайті Інтернет-підтримки навчального процесу http://vo.ukraine.edu.ua/ за адресою:	https://vo.uu.edu.ua/course/view.php?id=3837

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, освітній ступінь / освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Загальний обсяг кредитів – 6	Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки	Вид дисципліни обов'язкова	
	Спеціальність 053 Психологія	Цикл підготовки професійний	
Модулів – 1	Спеціалізація немає	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 3		1-й	Змістових модулів – 3
Індивідуальне науково-дослідне завдання: реферат	Мова викладання, навчання та оцінювання: українська	Семестр	
Загальний обсяг годин – 180		1-й	Загальний обсяг годин – 180
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 8	Освітній ступінь: бакалавр	30 год.	Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4

			самостійної роботи студента – 8
		Практичні, семінарські	
		30 год.	4 год.
		Самостійна робота	
		120 год.	112 год.
		Індивідуальні завдання	
		Вид семестрового контролю: екзамен	

ПЕРЕДРЕКВІЗИТИ:

Вступ до спеціальності
Загальна психологія

ПОСТРЕКВІЗИТИ:

Практикум із загальної психології
Вікова психологія
Експериментальна психологія
Психофізіологія
Основи психотерапії

МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ознайомити студентів з історично закономірною зміною поглядів на психічне від прадавніх часів до сьогодення.

ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

- засвоєння студентами знань про особливості становлення психологічних знань на різних етапах становлення розвитку науки;
- отримання студентами навичок об'єктивного аналізу суті психологічних категорій на різних історичних етапах з урахуванням їх сучасного звучання;
- отримання студентами навичок прогнозування подальшого розвитку психологічної науки;
- формування студентами наукового світогляду та розуміння історичних основ і передумов становлення психологічних знань.

ПЕРЕЛІК ЗАГАЛЬНИХ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ, ЯКІ ЗАБЕЗПЕЧУЄ ДИСЦИПЛІНА:

ЗК 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 4. Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями.

ПЕРЕЛІК СПЕЦІАЛЬНИХ (ФАХОВИХ) ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ, ЯКІ ЗАБЕЗПЕЧУЄ ДИСЦИПЛІНА

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Модуль 1															
Змістовий модуль 1. Психологічні погляди в період до 16 ст.															
Тема 1. Предмет, методологічні основи та головні етапи історії психології	17	2	2	-	-	-	13	17	2	-	-	-	-	15	AR: опитування CP: письмове завдання для самостійного опрацювання IP: огляд додаткової літератури
Тема 2. Психологічні погляди в епоху Античності.	17	2	2	-	-	-	13	17	-	-	-	-	-	17	AR: письмове тестування CP: письмове завдання для самост. опрацювання IP: підготовка та проведення презентації
Тема 3. Розвиток психологічної думки в контексті філософії і релігійних ідей Середньовіччя.	22	4	4	-	-	-	14	22	-	2	-	-	-	20	AR: співбесіда CP: підготовка та проведення презентації IP: підготовка та проведення презентації
Модульний контроль	2	-	-	-	-	2	-	2	-	-	-	-	2	-	комп'ютерне тестування
Разом за змістовим модулем 1	58	8	8	-	-	2	40	58	2	2	-	-	2	52	
Змістовий модуль 2. Психологічні погляди в період з 16 по 19 ст.															
Тема 4. Історія розвитку філософської і психологічної думки в епоху Відродження.	19	4	4	-	-	-	11	19	2	-	-	-	-	17	AR: опитування CP: письмове завдання для самостійного опрацювання IP: огляд додаткової літератури
Тема 5. Психологічні погляди в епоху Нового часу.	19	4	4	-	-	-	11	19	-	-	-	-	-	19	AR: письмове тестування CP: письмове завдання для самост. опрацювання IP: підготовка та проведення презентації
Тема 6. Психологічні погляди в епоху Просвітництва.	18	4	4	-	-	-	10	18	-	2	-	-	-	16	AR: письмове тестування CP: письмове завдання для самост. опрацювання IP: підготовка та проведення презентації
Модульний контроль	2	-	-	-	-	2	-	2	-	-	-	-	2	-	комп'ютерне тестування
Разом за змістовим модулем 2	58	12	12	-	-	2	32	58	2	2	-	-	2	52	
Змістовий модуль 3. Психологічні погляди в 19-21 ст.															
Тема 7. Передумови оформлення психології в самостійну науку.	15	2	2	-	-	-	11	15	2	-	-	-	-	13	AR: опитування CP: письмове завдання для самостійного опрацювання IP: огляд додаткової літератури
Тема 8. Перші програми з психології як самостійної науки.	14	2	2	-	-	-	10	14	-	-	2	-	-	12	AR: письмове тестування CP: письмове завдання для самост. опрацювання IP: підготовка та проведення презентації
Тема 9. Основні психологічні школи сучасності, їх напрямки	14	4	4	-	-	-	6	14	-	-	-	-	-	14	AR: письмове тестування CP: письмове завдання для самост. опрацювання IP: підготовка та проведення презентації
Тема 10. Історія психологічної думки	13	2	2	-	-	-	9	13	-	-	-	-	-	13	AR: письмове тестування CP: письмове завдання для

на Україні															самост. опрацювання ІР: підготовка та проведення презентації
Модульний контроль	2	-	-	-	-	2	-	2	-	-	-	-	2	-	комп'ютерне тестування
Разом за змістовим модулем 3	58	10	10	-	-	2	36	58	2	-	2	-	2	52	
Усього годин	174	30	30	-	-	6	108	174	6	-	6	-	6	156	
ІНДЗ	6	-	-	-	-	6	-	6	-	-	-	-	6	-	ІНДЗ: реферат
Усього годин	180	30	30	-	-	12	108	180	6	-	6	-	12	156	

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ РОБОТИ СТУДЕНТІВ УПРОДОВЖ СЕМЕСТРУ

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2		Змістовий модуль 3	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
I. Обов'язкові							
1.1. Робота на семінарському і практичному занятті	2	3	6	2	4	2	4
1.2. Виконання завдань для самостійної роботи	2	3	6	3	6	4	8
1.3. Виконання модульної роботи	4	1	4	1	4	1	4
Разом			16		14		16
Максимальна кількість балів за обов'язкові види роботи: 46							
II. Вибіркові							
Виконання завдань для самостійного опрацювання (за вибором студента не більше 14 балів)							
2.1. Складання ситуаційних завдань із різних тем курсу							7
2.2. Огляд літератури з конкретної тематики							7
2.3. Анотація прочитаної додаткової літератури з курсу, бібліографічний опис, тематичні розвідки							7
2.4. Підготовка наукової статті з будь-якої теми курсу							7
2.5. Участь у науковій студентській конференції							7
2.6. Дослідження різноманітних питань з тематики дисципліни у вигляді есе							7
2.7. Виконання індивідуальних завдань (ІНДЗ)							7
Разом							14
Максимальна кількість балів за вибіркові види роботи: 14							
Всього балів за теоретичний і практичний курс: 60							

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної та індивідуальної навчально-дослідної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- своєчасність виконання навчальних завдань;
- повний обсяг їх виконання;
- якість виконання навчальних завдань;
- самостійність виконання;
- творчий підхід у виконанні завдань;
- ініціативність у навчальній діяльності.

ФОРМИ І МЕТОДИ НАВЧАННЯ

1. За джерелом інформації:

– *словесні*: лекція (традиційна, проблемна тощо) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (презентація PowerPoint), семінари, пояснення, розповідь, бесіда;

- *наочні*: спостереження, ілюстрація, демонстрація;
- *практичні*: вправи.

2. За логікою передачі і сприйняття навчальної інформації:
індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3. За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4. За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів із книгою; виконання індивідуальних навчальних проектів.

Методи викладання навчального матеріалу визначаються викладачем в залежності від виду занять, змісту теми, цілей і завдань, можливостей студентів та часом, відведеним для вивчення теми.

В ході лекцій використовуються наступні методи:

- пояснювально-ілюстративна лекція включає усний виклад навчального матеріалу з ілюстрацією таблиць, слайдів, роздаткового матеріалу, з використанням ТЗН.

- лекція з елементами бесіди, яка включає усний виклад навчального матеріалу, великого за обсягом, складного за логічною побудовою у якому застосовується питально-відповідальний метод навчання з використанням ілюстративного матеріалу.

- проблемна лекція спрямована на розвиток логічного мислення студентів, коли при читанні лекції перед студентами формулюється проблема для самостійного осмислення того, що далі розкривається викладачем; у ході лекції студентам може видаватися надрукований роздавальний матеріал або

здійснюватися показ таблиць, слайдів, які допомагають студентам у вирішенні поставленої проблеми.

В ході семінарських занять застосовуються наступні методи:

- семінарське заняття організовується у формі доповідей і обговорень. Увага студентів зосереджена висвітленні матеріалу з наданням інформації про нові наукові розробки.

- репродуктивний метод застосовується при проведенні підсумкового семінару з змістового модуля з використанням тестового контролю у ІКЦ.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Євдокімова О.О. Історія психології: навч. посіб. Харків, 2020. 320 с.
2. Історія психології: навчальний посібник. Уклад. О.А. Логвіна, Ю.П. Данчук. 2-ге вид. доп. (електронний посібник) Кам'янець-Подільський : Видавець Ковальчук О.В., 2022. 108 с.
3. Криворучко, П.П. Історія психології [Текст]: курс лекцій. /П.П.Криворучко; за заг. ред. М.С. Корольчука. К. «Ельга. Ніка-центр», 2003. 248 с.
4. Тертична Н.А. Історія психології: навч. посібн. К.: Книга Плюс, 2018. 352 с.
5. Приходько Ю. О., Юрченко В. І. Психологічний словник-довідник: навч. посіб., 4-те вид., випр. і доп. К.: Каравела, 2020. 418 с.

Допоміжна:

- 1.Грисенко, Н.В. Посібник до вивчення курсу «Історія психології» [Текст]/Н.В.Грисенко. Д.:РВВ ДНУ, 2008. 33с.
- 2.Данилюк І.В. Історія психології в Україні: західні регіони остання чверть ХІХ – перша половина ХХ століття. К.: Либідь, 2003. 152 с.
- 3.Кальницька Ю. Історія соціальної психології в Україні: друга половина ХІХ – початок ХХ століття : навчальний посібник (хрестоматія). Кропивницький : Імекс-ЛТД, 2021. 264 с.
- 4.М'ясоїд П.Я. Психологічне пізнання : історія, логіка, психологія. К.: Либідь, 2016. 560 с.
- 5.Роменець В.А. Історія психології : ХVІІІ ст. Епоха Просвітництва: навч. посібник. К.: Либідь, 2006. 1000 с.
- 6.Роменець В.А. Історія психології: Стародавній світ. Середні віки. Відродження : навч. посіб. К.: Либідь, 2005. 916 с.
- 7.Роменець В.А., Маноха І.П. Історія психології ХХ століття: навчальний посібник. К.: Либідь, 2017-2022. 1056 с.
- 8.Роменець, В.А. Історія психології епохи Відродження та епохи Просвітництва [Текст] К.: Вища шк., 2004. 348 с.

- 9.Роменець, В.А. Історія психології XIX –початку XXст. [Текст] К. Вища шк., 1995. 614 с.
- 10.Чеканська (Логвіна) О.А. Історія психології: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Кам'янець-Подільський: Медобори-2006, 2015. 188 с.

Інформаційні ресурси

1. Відкритий міжнародний університет розвитку людини „Україна” : вебсайт. URL : <https://uu.edu.ua>
2. Хмельницький інститут соціальних технологій Університету „Україна” : вебсайт. URL : <https://hist.km.ua>
3. Відкритий міжнародний університет розвитку людини „Україна” : платформа інтернет-підтримки навчального процесу moodle. URL : <https://vo.uu.edu.ua/>

ТЕМИ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Предмет, методологічні основи та головні етапи історії психології	13
2	Психологічні погляди в епоху Античності	13
3	Розвиток психологічної думки в контексті філософії і релігійних ідей Середньовіччя.	14
Модульний контроль		2
4	Історія розвитку філософської і психологічної думки в епоху Відродження.	11
5	Психологічні погляди в епоху Нового часу.	11
6	Психологічні погляди в епоху Просвітництва.	10
Модульний контроль		2
7	Передумови оформлення психології в самостійну науку.	11
8	Перші програми з психології як самостійної науки.	10
9	Основні психологічні школи сучасності, їх напрямки	6
10	Історія психологічної думки на Україні	9
Модульний контроль		2
ІНДЗ		6
Разом		120

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали	Термін виконання (тижні)
Змістовий модуль 1. Психологічні погляди в період до 16 ст.			
Тема 1. Предмет, методологічні основи та головні етапи історії психології (13 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання	2	I

Тема 2. Психологічні погляди в епоху Античності. (13 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання	2	II
Тема 3. Розвиток психологічної думки в контексті філософії і релігійних ідей Середньовіччя. (14 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання	2	III
Підсумкова модульна контрольна робота (2 год.)	Тестування	4	IV
<i>Всього: 40 год.</i>	<i>Всього: 10 балів</i>		
Змістовий модуль 2. Психологічні погляди в період з 16 по 19 ст.			
Тема 4. Історія розвитку філософської і психологічної думки в епоху Відродження. (11 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання	2	V
Тема 5. Психологічні погляди в епоху Нового часу. (11 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання	2	VI
Тема 6. Психологічні погляди в епоху Просвітництва. (10 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання	2	VII - VIII
Підсумкова модульна контрольна робота (2 год.)	Тестування	4	IX
<i>Всього: 32 год.</i>	<i>Всього: 10 балів</i>		
Змістовий модуль 3. Психологічні погляди в 19-21 ст.			
Тема 7. Передумови оформлення психології в самостійну науку. (11 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання	2	X
Тема 8. Перші програми з психології як самостійної науки. (10 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання	2	XI
Тема 9. Основні психологічні школи сучасності, їх напрямки (6 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання	2	XII
Тема 10. Історія психологічної думки на Україні (9 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання	2	XIII
Підсумкова модульна контрольна робота (2 год.)	Тестування	4	XIV
<i>Всього: 36 год.</i>	<i>Всього: 12 балів</i>		
Індивідуальна навчально-дослідна робота: 6 год.	Реферат	14	XV
<i>Разом: 108 год.</i>	<i>Разом: 46 бали</i>		

КОНТРОЛЬ І ОЦІНКА ЯКОСТІ НАВЧАННЯ

Оцінювання досягнень студента	<p><i>Результати навчальної діяльності студентів оцінюються за 100 бальною шкалою в кожному семестрі окремо.</i></p> <p><i>За результатами поточного, модульного та семестрового контролів виставляється підсумкова оцінка за 100-бальною шкалою, національною шкалою та шкалою ECTS.</i></p> <p><i>Модульний контроль: кількість балів, які необхідні для отримання відповідної оцінки за кожен змістовий модуль упродовж семестру.</i></p> <p><i>Семестровий (підсумковий) контроль: виставлення семестрової оцінки студентам, які опрацювали теоретичні теми, практично засвоїли їх і мають позитивні результати, набрали необхідну кількість балів.</i></p> <p><i>Загальні критерії оцінювання успішності студентів, які отримали за 4-бальною шкалою оцінки «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно», подано в таблиці нижче.</i></p> <p><i>Кожний модуль включає бали за поточну роботу студента на семінарських, практичних, лабораторних заняттях, виконання самостійної роботи, індивідуальну роботу, модульну контрольну роботу.</i></p> <p><i>Виконання модульних контрольних робіт здійснюється в режимі комп'ютерної діагностики або з використанням роздрукованих завдань.</i></p> <p><i>Реферативні дослідження та есе, які виконує студент за визначеною тематикою, обговорюються та захищаються на семінарських заняттях.</i></p> <p><i>Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.</i></p>
-------------------------------	---

Оцінка за теоретичний і практичний курс: шкала оцінювання національна та ECTS

Оцінка за 60-бальною системою		Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
54 – 60 та більше	<i>відмінно</i>	5	A	<i>відмінно</i>
45 – 53	<i>добре</i>	4	BC	<i>добре</i>
36 – 44	<i>задовільно</i>	3	DE	<i>задовільно</i>

21 – 35	<i>незадовільно</i>	2	FX	<i>незадовільно з можливістю повторного складання</i>
1 – 20		2	F	<i>незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни</i>

Оцінка за екзамен: шкала оцінювання національна та ECTS

Оцінка за 40-бальною системою		Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
36 – 40 та більше	<i>відмінно</i>	5	A	<i>відмінно</i>
30 – 35	<i>добре</i>	4	BC	<i>добре</i>
24 – 29	<i>задовільно</i>	3	DE	<i>задовільно</i>
14 – 23	<i>незадовільно</i>	2	FX	<i>незадовільно з можливістю повторного складання</i>
1 – 13		2	F	<i>незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни</i>

Загальна оцінка з дисципліни: шкала оцінювання національна та ECTS

Оцінка за 100-бальною системою		Оцінка за національною шкалою екзамен	Оцінка за шкалою ECTS	
90 – 100	<i>відмінно</i>	5	A	<i>відмінно</i>
82 – 89	<i>добре</i>	4	B	<i>добре (дуже добре)</i>
75 – 81	<i>добре</i>	4	C	<i>добре</i>
64 – 74	<i>задовільно</i>	3	D	<i>задовільно</i>
60 – 63	<i>задовільно</i>	3	E	<i>задовільно (достатньо)</i>
35 – 59	<i>незадовільно</i>	2	FX	<i>незадовільно з можливістю повторного складання</i>
1 – 34	<i>незадовільно</i>	2	F	<i>незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни</i>

Оцінка	Критерії оцінювання
«відмінно»	Ставиться за повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені

	навчальною програмою; за знання основної та додаткової літератури; за вияв креативності в розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.
«добре»	Ставиться за вияв студентом повних, систематичних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповіді студента наявні незначні помилки.
«задовільно»	Ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхову обізнаність із основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою. Можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але студент спроможний усунути їх із допомогою викладача.
«незадовільно»	Виставляється студентові, відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу поверхова, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Таким чином, оцінка «незадовільно» ставиться студентові, який неспроможний до навчання чи виконання фахової діяльності після закінчення закладу вищої освіти без повторного навчання за програмою відповідної дисципліни.

ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ

Крайні терміни складання та перескладання дисципліни	<i>Перескладання здійснюється відповідно до графіка</i>
Правила академічної доброчесності	<i>Перевірка навчальних робіт на плагіат (згідно Положення про академічну доброчесність і Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату в наукових, навчально-методичних, кваліфікаційних та навчальних роботах)</i>
Вимоги до відвідування	<i>Пропущені заняття (лікарняні, мобільність і т.ін.) можна відпрацювати, виконавши всі завдання, зазначені в інструкціях до практичних занять, переслати в електронному варіанті на електронну пошту. Здобувачі вищої освіти можуть отримати електронні презентації лекцій і самостійно ознайомитись із матеріалом при об'єктивних причинах пропуску занять.</i>

ПЕРЕВІРЕНО:

завідувач

науково-методичного відділу
«01» вересня 2023 р.

Наталія ОСТРОВСЬКА